

MUSEUM OF ABNORMAL PEOPLE

WAXWORK

PÁR ZAJÍMAVOSTÍ O VOSKOVÝCH FIGURÍNÁCH

- Voskové figuríny mají několikasetletou tradici. Panoptika jako taková provázejí lidstvo již od antiky, největší slávy však dosahují v západní Evropě a USA v 19. století. V této době také vzniká slavné muzeum madame Tussaud, které s velkým úspěchem funguje dodnes.
- Naše figuríny pocházejí z muzea v Petrohradě, kde byly vytvořeny předními umělci světového formátu, při výrobě se použily právě lidské vlasy a lékařské oční implantáty, proto sochy působí dokonale živým dojmem. Výše zmíněné muzeum před lety vyhořelo, tudíž tato výstava je jednou z posledních svého druhu na světě.
- V naší expozici předkládáme velmi poutavé osudy lidí, kteří se dokázali povznést nad svůj hendikep a přetavit jej v dar, který jim umožňoval i s touto velice neobvyklou vizáží stát se celebritami své doby. Seznámíme vás s osudy lidí, kteří dodnes přitahují pozornost a inspiřují filmové tvůrce - ať už se jedná o kultovní film Toda Browninga - The Freaks či Sloního muže od Davida Lynche a mnoho dalších snímků.
- Na chvíli Vás vrátíme o sto a více let zpět časem a ukážeme Vám prostředí cirkusových side show a dodnes kontroverzních freak show. Pootevřeme Vám dveře do světa P. T. Barnuma – průkopníka ve světě showbyznysu. Tehdy ještě neexistoval slavný Hollywood, byl to právě pan Barnum, který dokázal svým byznysem vzbuzovat stejné emoce jako později ty největší kasovní trháky. A na oplátku o něm hollywoodští tvůrci natočili film „NEJVĚTŠÍ SHOWMAN“. Doporučujeme zhlédnout.

PŘIJMĚTE POZVÁNÍ A NECHTE SE PROVĚST NAŠIM PANOPTIKEM...

Freaks - USA 1932

The Greatest Showman / Největší showman - USA 2017

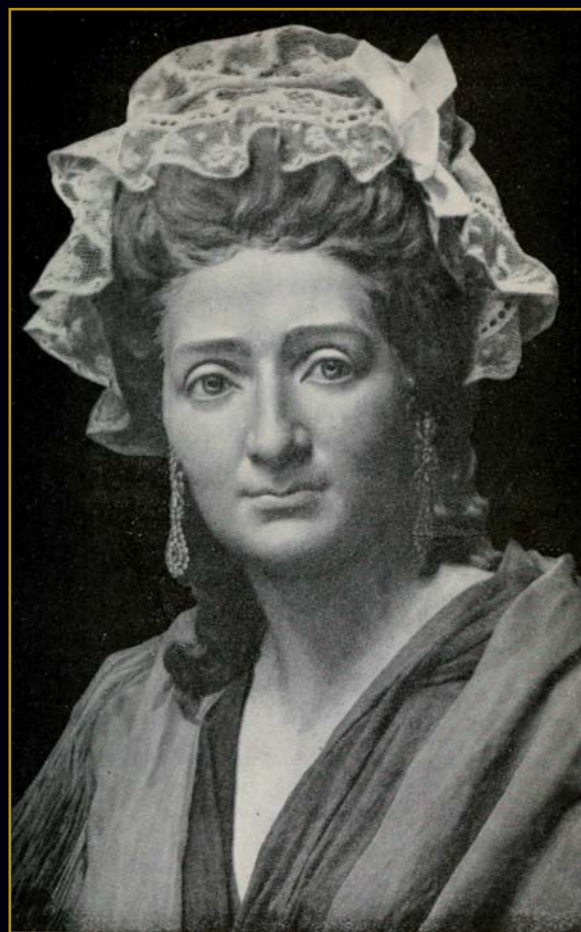
HISTORIE VOSKOVÝCH FIGURÍN

Nejstarší voskové figuríny nalzááme již ve starověkém Egyptě, šlo o posmrtné masky pro mumie. Z archeologických nálezů lze vyvozovat, že i v Řecku a Římě byly voskové napodobeniny nejen lidí, ale i různých předmětů využívány k náboženským a jiným kultickým účelům.

Vosk a parafínová hmota byly využívány občasně pro uměleckou tvorbu i ve středověku, zejména pro tvorbu různých plastik v kostelech a chrámech. Do dnešních dob se nám dochovaly i hračky vytvářené z vosku, zejména panenky. Později se vosk stal velice oblíbeným mezi umělci, kteří odlévali sochy z bronzu a jiných kovů, své modely nejprve tvořili z vosku a využívali jeho ideálních vlastností.

Ve vztahu k vystavování voskových figurín nelze opomenout Madame Tussaud, která si umění tvorby reálných lidských napodobenin osvojila od francouzského lékaře Filipa Curtiuse, pro něhož pracovala jako asistentka. První vytvořenou figurínou madame Tussaud se stal filozof Voltaire. Po smrti Curtiuse se Tussaud roku 1802 přestěhovala do Londýna, z počátku se svými exponáty cestovala, později se nastálo v Londýně usadila, a tak položila základy dnes světově známého muzea nesoucího její jméno.

Madame Tussauds

Muzeum Madame Tussauds

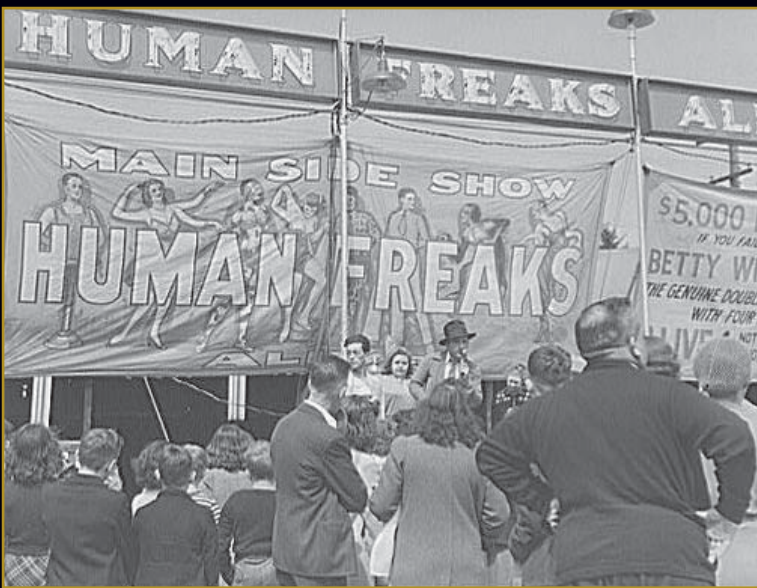

FREAK SHOW A PANOPTIKA

Panoptikem se v obecném slova smyslu rozumí sbírka vzácných předmětů či jiných rarit. Tento termín se začal využívat i k označení výstavy lidí vyznačujícími se různými odlišnostmi, zejména vzhledovými. Součástí panoptik byli lidé např. s nadměrným ochlupením, vousaté ženy či siamská dvojčata. V anglickojazyčném prostředí se vžilo označení freak show. Tato panoptika byla často součástí cirkusových souborů.

Freak show se stala populární již v Anglii v 16. století, nejznámějším příkladem z této doby jsou siamští bratři Joannes a Baptista Lazarus Colloredovi. Vrcholu popularity však tento způsob zábavy dosahuje právě v Británii a ve Spojených státech amerických v 19. století. Freak show se stávají součástí cirkusů, poutí, ale i další společenských událostí. Ve své době se jednalo o velice populární a zajímavý druh zábavy.

Freak show, Vermont 1941

Americká Freak show z počátku 20. století

Nejnámějším panoptikem své doby bylo Barnumovo Americké muzeum v New Yorku, které bylo v provozu v letech 1841 až 1865. Nejednalo se však o klasické muzeum, diváci se mohli účastnit i různých vystoupení a k vidění byla i živá zvířata. Celé muzeum zaniklo během velkého požáru.

Popularitu freak show přenesl do putovní podoby, tudíž do cirkusového prostředí, právě P. T. Barnum. Vystavování živých lidí a voskových figurín s různými tělesnými či jinými anomáliemi, přežilo, ještě mnoho desítek let.

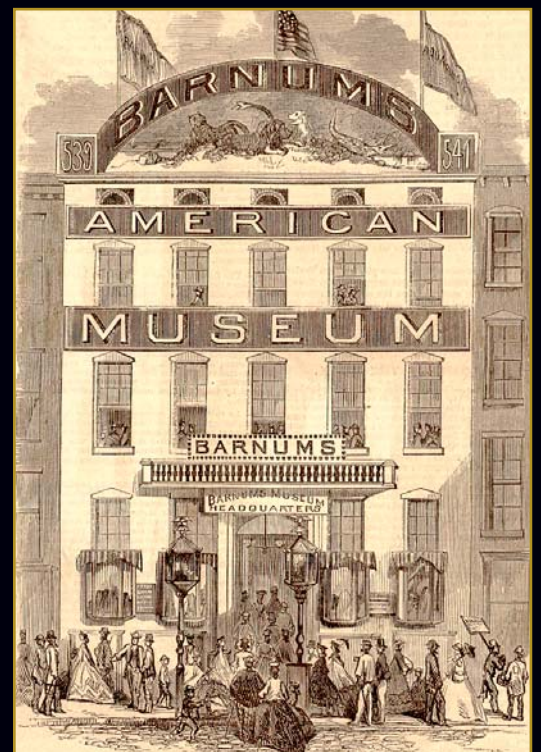
Americké muzeu P. T. Barnuma

P. T. Barnum a Tom Thumb, 1850

Americké muzeu P. T. Barnuma, 1853

P. T. BARNUM (1810-1891)

Phineas Taylor Barnum byl světoznámý americký podnikatel a průkopník showbyznysu. Jeho životem se inspiroval i hudební film Největší showman z roku 2017.

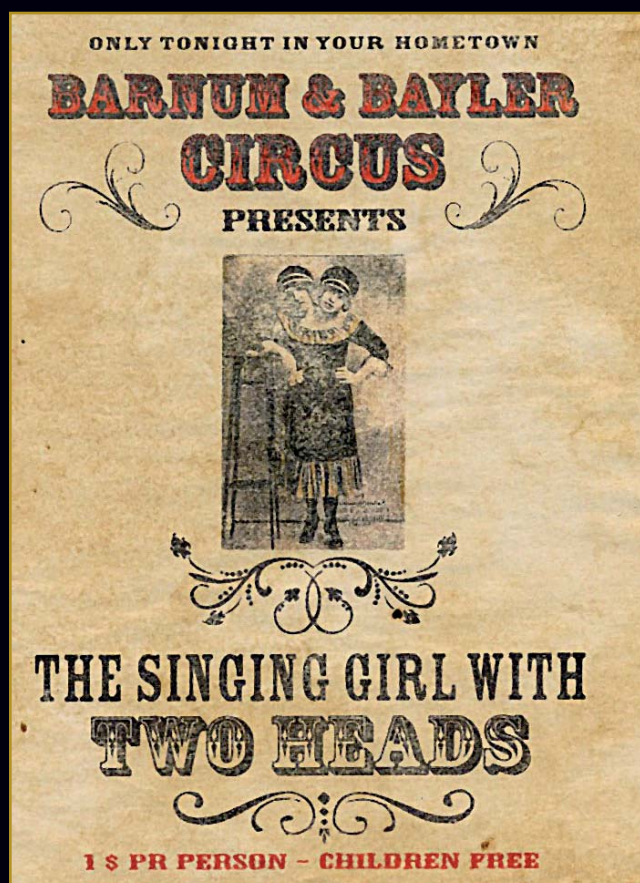
Kariéra pana Barnuma počala poněkud kontroverzně, do branže showbyznysu vstupuje velice osobitým a sobě vlastním způsobem, roku 1835 koupil jakousi postarší černošku (v té době v USA stále existovalo otrokářství), a vydává je za stošedesátiletou kojnu George Washingtona, s ní cestoval po Spojených státech. Tento pochybný podnikatelský záměr se rychle omrzl a žádný úspěch Barnumovi nepřinesl - zajímavé však je, že později Barnum otrokářství ostře odsuzoval.

Barnum velice odvážně zainvestoval a zakoupil sbírku voskových figurín a kuriozit, která se stala základem jím založeného Amerického muzea v New Yorku - tento projekt jej velice proslavil a přinesl mu ohromné bohatství. Nejednalo se však o muzeum v klasickém pojetí, ale spíše o jakési univerzální centrum zábavy, na návštěvníky tu čekala živá zvířata, různí cirkusovní umělci a v neposlední řadě i trpaslíci, albíni, vousaté ženy a jinak svým zevnějškem se odlišující lidé.

P. T. Barnum

Plakát Barnumova cirkusu

Asi největší hvězdou P. T. Barnuma byl Tom Paleček, ve skutečnosti malý chlapec, který se vydával za staršího trpaslíka a vystupoval jako starý námořní kapitán. S Tomem Barnum absolvoval velice úspěšné turné i po Evropě, kde se oba mimo jiné setkali s královnou Viktorií.

Barnum sám sebe označoval za krále hmbu-ku, předně chtěl návštěvníkům nabídnout senzací a údiv, a to bez ohledu na skutečný stav věcí. Pro své muzeum si nechal vyrobit falešnou mumii mořské panny, ale i jiné prapodivné exponáty. Barnum si jako podnikatel velice zakládal na působivé a opulentní reklamě, dodnes bývá považován za zakladatele moderního marketingu.

Z jeho aktivit je třeba zmínit i velice úspěšné turné švédské operní pěvkyně a ikony své doby Jenny Lindové, která pod záštitou pan Barnuma téměř dva roky cestovala po Spojených státech a jejíž vystoupení se těšila nebývalé popularity.

Barnum stál také u založení jednoho z největších amerických cirkusů Ringling Bros. and Barnum & Bailey – kde působili rozliční umělci, mimo jiných třeba i Fjodor Jeftičev, zvaný JoJo, muž se psí tváří.

Barnum byl i politik, aktivně působil jako poslanec státu Connecticut, jednou neúspěšně kandidoval do Kongresu. Během svého velice pestrého života napsal i spoustu knih, v nichž často líčil své podnikatelské postupy a radil čtenářům, jak zbohatnout.

Reklamní plakát Barnumova cirkusu

Barnumova falešná mořská panna

FREAK JAKO KONTROVERZNÍ FILMOVÁ INSPIRACE

FREAKS (1932)

Roku 1932 natočil režisér Tod Browning velice kontroverzní film *Zrůdy* (*Freaks*) odehrávající se v prostředí cirkusového kolektivu. Zajímavostí je, že spolu s profesionálními herci v tomto snímku vystupují i lidé s opravdovými tělesnými anomáliemi, kteří v té době skutečně působili v amerických cirkusech a kabaretech. Asi nejznámějším účinkujících je Johnny Eck.

Film byl v době svého uvedení kasovním propadákem, nápad tvůrce filmu zůstal ve své době nedoceněn. Nezvyklé popularity se snímku dostalo až v 60. letech, kdy byl dokonce promítán na Benátském filmovém festivalu. Dnes se jedná o kultovní záležitost.

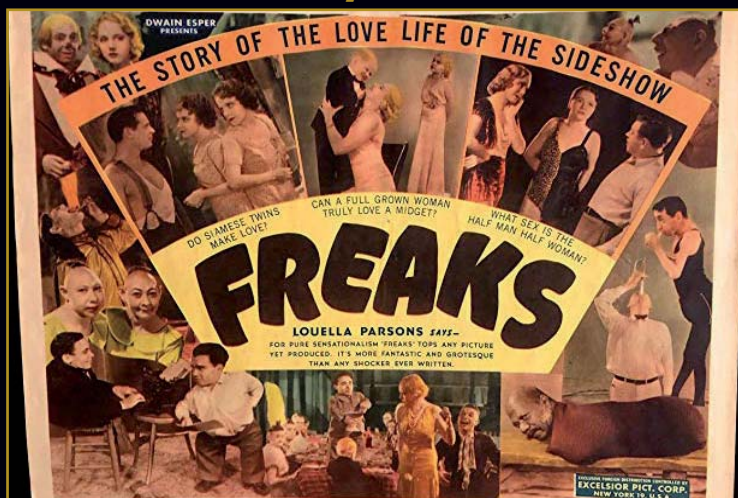
SLONÍ MUŽ (1980)

Dnes již kultovní a ve své době velice úspěšný film režiséra Davida Lynche pojednává o nešťastném životě „sloního muže“ Josepha Merricka, který působil v 19. století a za dosud nepřiliš jasných okolností zemřel v pouhých 27 letech. Film uměleckou formou odsuzuje krutý postoj společnosti vůči odlišnostem.

Fotografie z filmu Sloní muž

Plakát k filmu Zrůdy

Fotografie z filmu Zrůdy

NEJVĚTŠÍ SHOWMAN (2017)

Phineas Taylor Barnum (Hugh Jackman) je vizionář, jehož upřímné nadšení je naprosto nakažlivé. A to i v časech, kdy jeho nezlomný optimismus a energie jsou jediným bohatstvím, které zrovna má k dispozici. Barnum začíná svou životní cestu vedoucí až k hvězdnému úspěchu s naprosto prázdnou kapsou, za to však s hlavou plnou fantastických nápadů.

Jenny Lind s P. T. Barnumem cestovala téměř dva roky po Spojených státech a její vystoupení se těšila nebývalé popularity.

Plakáty k filmu Největší showman

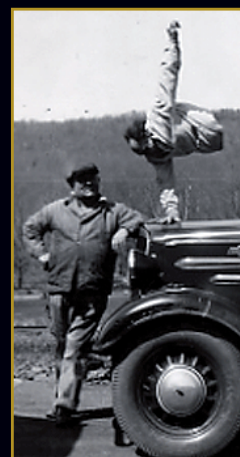
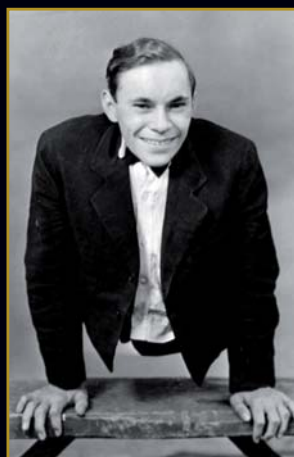
Fotografie z filmu Největší showman

!!A TOHLE JE NAŠE MUZEUM!!

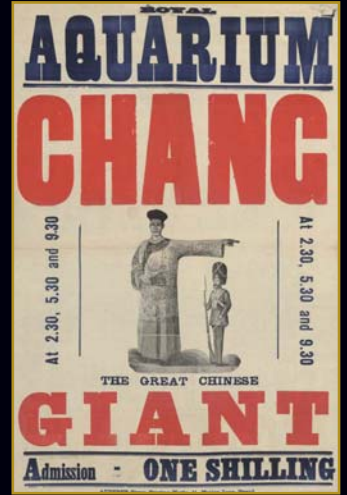
JOHNNY ECK - největší celebrita naší výstavy

Johnny se narodil roku 1911 spolu se svým dvojčetem Robertem. Na rozdíl od Roberta mu však chyběly dolní končetiny. Ve dvacátých letech se stal doslova senzací, když vystupoval jako akrobat. Manažera mu dělal jeho bratr. Roku 1932 hrál Johnny Eck v hororovém filmu Zrůdy, který se odehrává v cirkusovém prostředí. Sláva Johnnyho Ecka časem mírně opadla, zemřel ve věku 79 let. Jeho bratr zemřel o čtyři roky později.

CHANG WOO GOW

Tento čínský obr se narodil v polovině 19. století. Měřil 245 cm a vážil okolo 180 kg. S cirkusem putoval po Anglii, kde se stal senzací mezi tehdejšími aristokraty. Při svých cestách se naučil spoustu cizích jazyků. Zemřel ve středním věku, jak to už u nadměrně vysokých lidí bývá.

CLAMENTINE DELEIT

Pocházela z Francie, roku 1865 se narodila normálním rodičům. V pubertálním věku se u ní začínal objevovat mužský typ ochlupení, včetně vousů. Na svou zvláštnost byla hrdá, svého plnovousu si velice cenila. S manželem vlastnila podnik – Kafe u vousaté dámy. Zemřela stářím roku 1939.

LAZARUS A JOANNES BAPTISTA COLLOREDO

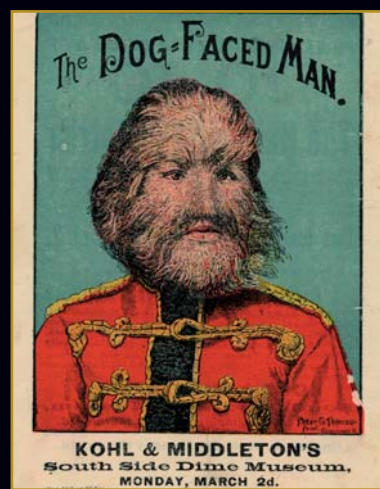
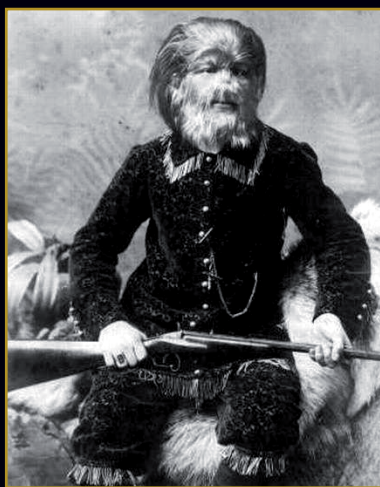
Siamská dvojčata původem z Itálie v 17. století procestovala celou Evropu. Joannes, který byl připojen k hrudi kompletně vyvinutého bratra, po celý život nic nejedl ani nepil a byl označován jako cizopasník. Lazarus se k němu choval velice vlídně.

FJODOR JEVTICHEW

Fjodor byl významný ruský cirkusový umělec, který se proslavil hlavně v USA v podniku pana P. T. Barnuma.

Narodil se roku 1868 v Petrohradu, trpěl tzv. hypertrichózou. Cestoval se svým stejně postiženým otcem Andrejem, vystupovali ve francouzských cirkusech. Po otcově smrti podepsal Fjodor smlouvu s americkým podnikatelem P. T. Barnumem, který ho v roce 1884 vzal do Spojených států. Barnum vytvořil příběh o lovcích z ruské Kostromy, který v divočině Fjodora spolu s jeho otcem, ulovil. Andreje popisoval jako nepoddajného divocha, který nemohl být civilizován. Fjodor příběh přizívoval občasným štěkáním a vrčením, čímž si vysloužil přezdívku Jojo muž se psí tváří. Fjodor mluvil díky svému častému cestování plyně rusky, německy a anglicky. Zemřel v řecké Salonice na tuberkulózu.

BILL DURKS

Narodil se s rozpůlenou tváří, nos a rty byly doslova rozděleny na dvě části. Jezdil s cirkusem jako muž se „třema“ očima. Třetí oko bylo ve skutečnosti implantát vložený do rozpůleného nosu. Zemřel v pokročilém věku krátce po smrti své manželky.

AIMES ALDONI

Narodil se s zdeformovaným krčním obratlem, což mu umožňovalo otočit hlavu až o 180 stupňů. Pracoval v cirkusech pod přezdívkou „soví muž“.

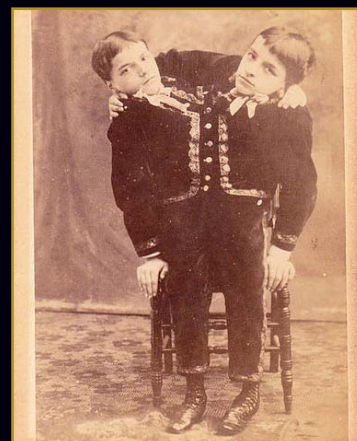
GRACE MCDANIELS

Grace byla doslova cirkusová hvězda, proslavila se jako „žena s obličejem muly“. Trpěla takzvaným Sturge-Weberovým syndromem způsobujícím věkem se zhoršující deformací obličeje. Byla součástí putovního cirkusu Harryho Lewinstona.

GIACOMO A GIOVANNI BATTISTA TOCCI

Tato siamská dvojčata pocházela z Itálie, narodila se roku 1875. Za svůj život procestovala celou Evropu a Ameriku. Na konci kariéry se Tocci usadili na italské Sardinii. Od této chvíle se údaje o nich různí, podle některých zemřeli až roku 1940.

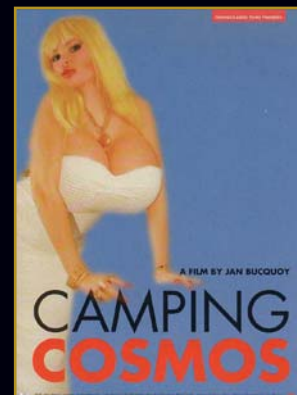
ALOISIA WAGNER

Narodila se v Německu, celý život pracovala v cirkusech, se kterými procestovala řadu zemí. Měla přezdívku žena – váza. Značné popularity se dostávalo jejímu vystoupení s neobvykle vysokým partnerem.

LOLO FERRARI

Pocházela z Francie. Přes plastickou operaci je zapsána jako žena s největšími ňadry. Pro svůj pseudonym měla značné problémy s automobilkou stejného jména. V roce 2000 spáchala sebevraždu.

MADAMME MIGNON

Madamme Mignon vystupovala v cirkusech v sedmdesátých letech jako žena – tučňák. Její anatomická vada spočívala v tom, že neměla stehenní ani lýtkové a bérkové kosti. Zdeformované ruce postrádaly dlaně.

EDWARD MORDRAKE

Edward Mordake byl podle pověstí byl urozeného původu.

Na zadní straně hlavy měl mít druhou tvář, která nebyla schopna přijímat potravu ani mluvit. Když Edward plakal, tvář se usmívala. Mladý šlechtic mnohokrát prosil lékaře, aby ho zbavili „dábelské tváře“, která mu v noci našeptávala zlé myšlenky. Nešťastný Edward spáchal ve 23 letech sebevraždu. Případ byl popsán v encyklopedii Anomálií a Kuriozit medicíny. V knize není zmínka o tom, kdy měl Edward žít. Přesto se z knihy dozvíme poměrně dost podstatných informací.

A OSTATNÍNY FIGURÍNY AŽ U NÁS...

NAŠE REKLAMA

V každém městě využíváme všechna dostupná média. Dále máme svou placenou reklamu na Facebooku i YouTube, cílenou na daný region.

Oslovujeme nejen všechny školy, ale i zájmové spolky ve všech městech, kam zavítáme. Často býváme ozdobou nejen muzeí, galerií nebo zámků, ale dokážeme vystavovat i v nákupních centrech a jiných prostorech. Jsme velmi flexibilní.

Dlouhodobě spolupracujeme s regionálními deníky Vltava Labe Press a MF DNES. Dostí často jsme v tipech na víkend na Rádiu Blaník.

Reklamní poutače rozmísťujeme na sloupy veřejného osvětlení.

Organizujeme roznos letáků.

Používáme také několik velkoplošných billboardů. V neposlední řadě jsme často v celorepublikové televizi, celoplošných časopisech a denících.

KONTAKTY

Alfréd Šmíd - tel.: 604 230 030 / e-mail: alfredsmid@gmail.com

**A ještě jednou Lolo Ferrari, která je nejmladší a nejatraktivnější
figurou naší výstavy.**

